

Esimerkkejä kvalitatiivisen aineiston anonymisoinnista

Tutkimusaineistojen anonymisointi –seminaari

Tampereen yliopisto 5.4.2017

Emilia Lehto, FSD

TIETOARKISTO

Ensimmäinen askel: Anonymisointisuunnitelma

- > Jokainen aineisto on ainutlaatuinen
 - Tunnisteiden poistoa varten tehdään suunnitelma jokaiselle aineistolle erikseen
- > Suunnitelma auttaa pitämään yhtenäisen linjan koko aineiston anonymisoinnissa
- > Kirjataan, mitä periaatteita anonymisoinnissa aiotaan noudattaa

Keinoja tunnisteiden poistamiseen 1/2

- > Suorien tunnisteiden hävittäminen
 - Henkilönimet, osoitteet, puhelinnumerot...
- > Henkilönimien vaihtaminen peitenimiksi
 - Liisa -> [Anni]
- > Erisnimien kategorisointi
 - Liisa -> [vaimo], Muoti-Titaani Oy -> [vaatetusliike]

Keinoja tunnisteiden poistamiseen 2/2

- > Arkaluonteisten tietojen poistaminen tai muuttaminen
- > Taustatietojen kategorisointi
 - Ikä 23 -> ikäryhmä 20-24
- > Tunnistetietojen vaihtaminen
- > Huomattavasti tunnistetietoja sisältävien aineisto-osuuksien poistaminen

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

Aineisto: Erityislapsiperheiden tukiverkostot 2014

Esimerkit perustuvat aineistoon, mutta niitä on muokattu tätä esitystä varten vastaajien anonymiteetin säilyttämiseksi

1. Taustatiedot

Haastateltava: äiti

Ikä: 43

Ammattiryhmä: kätilö

Siviilisääty: naimisissa

Lapsia perheessä: tytär 14-v., poika
16-v.

Erytyislapsi: poika, 1. lapsi

Haastateltava: äiti

Ikä: 40-44

Ammattiryhmä: terveydenhuollon
asiantuntijat

Siviilisääty: naimisissa

Lapsia perheessä: tytär 14-v., poika
16-v.

Erytyislapsi: poika, 1. lapsi

2. Nimet 1/2

*”No siis diagnoosi saatiin, kun **Miikka** oli, 8 kk:n ikäinen noin. Mutta ennen sitä hän oli herännyt epäilyt jo noin tossa viiden kuukauden ikäisenä. Siinä oli semmonen kohta, että me oltiin muuttamassa **Nokialta Vesankaan**, niin **Nokiolla** neuvolassa kiinnitettiin jo huomiota... **Miikalla** oli tämmöinen patti täällä kaulassa.”*

*”No siis diagnoosi saatiin, kun **[[Paavo]]** oli, 8 kk:n ikäinen noin. Mutta ennen sitä hän oli herännyt epäilyt jo noin tossa viiden kuukauden ikäisenä. Siinä oli semmonen kohta, että me oltiin muuttamassa **[[kaupunkimaisesta kunnasta Pirkanmaalta]]** **[[taajamaan A kaupunkimaiseen kuntaan Keski-Suomessa]]**, niin **[[Pirkanmaalla]]** neuvolassa kiinnitettiin jo huomiota... **[[Paavolla]]** oli tämmöinen patti täällä kaulassa.”*

3. Nimet 2/2

*”Sen jälkeen **Miikka** oli sitten tuolla perhepäivähoidossa... kun toi toi, **Ainon** kanssa siis, **Aino** syntyi kakstuhatta puolväliin niin oli jonkun aikaa ja sitten oli siellä **Satakielessä**, yksityisessä päiväkodissa.”*

*”Sen jälkeen **[[Paavo]]** oli sitten tuolla perhepäivähoidossa... kun toi toi, **[[Emmin]]** kanssa siis, **[[Emmi]]** syntyi kakstuhatta puolväliin niin oli jonkun aikaa ja sitten oli siellä **[[päiväkodin A nimi poistettu]]**, yksityisessä päiväkodissa.”*

4. Muu tunnistamisen mahdollistava tieto 1/3

*”Joo. Kyllä että musta oli aivan ihanaa nyt kun me oltiin tuolla **Kroatiassa**, lasten kanssa, niin niin toki niillä oli siellä siis toi älypuhelimet ja netti oli siin hotellissa ja muuten mut ei ollu muuta elämää kuin se, että mitä me tehdään, syödään yhes samaan aikaan”*

*”Joo. Kyllä että musta oli aivan ihanaa nyt kun me oltiin tuolla **[[lomamatkalla Euroopassa]]**, lasten kanssa, niin niin toki niillä oli siellä siis toi älypuhelimet ja netti oli siin hotellissa ja muuten mut ei ollu muuta elämää kuin se, että mitä me tehdään, syödään yhes samaan aikaan”*

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

Aineisto: Aalto-yliopiston opettajien näkemyksiä yrittäjyydestä 2012

Esimerkit perustuvat aineistoon, mutta niitä on muokattu tätä esitystä varten vastaajien anonymiteetin säilyttämiseksi

5. Muu tunnistamisen mahdollistava tieto 2/3

*”Siis tämmöset, et täältä yritetään synnyttää start-uppeja, sain jonkun **Vuoden edistäjä –palkinnonkin** että kun mä oon edistäny tämmöstä.”*

*”Siis tämmöset, et täältä yritetään synnyttää start-uppeja, sain jonkun **[[palkinnonkin]]** että kun mä oon edistäny tämmöstä.”*

6. Muu tunnistamisen mahdollistava tieto 3/3

*”Mut sitte on, 2008 mun yks tutkija keksi yhen käyttöliittymätavan, tutkittiin ihan muuta asiaa, tutkittiin kaiutin, miten me ohjataan kaiuttimia, sit siitä keksittiin semmonen näppärä käyttöliittymäsystemi millä vois ohjata puhelimenkin, **se toimi sillä periaatteella että** --- Ja sit me sitä silloin...”*

*”Mut sitte on, 2008 mun yks tutkija keksi yhen käyttöliittymätavan, tutkittiin ihan muuta asiaa, tutkittiin kaiutin, miten me ohjataan kaiuttimia, sit siitä keksittiin semmonen näppärä käyttöliittymäsystemi millä voi ohjata puhelimenkin **[[-]]**. Ja sit me sitä silloin...”*

KIITOS!

Asiakaspalvelu.fsd@uta.fi

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE